

Volný pohyb neosobních údajů v EU

Informační podklad k návrhu nařízení o rámci pro
volný pohyb neosobních údajů v Evropské unii

Podklad k dokumentu Rady č. 12244/17
leden 2018
zpracovala: Darina Nezkusilová

Obsah:

- Hodnocení z hlediska principu subsidiarity: 3
- Odůvodnění a předmět: 3
- Obsah a dopad:..... 4
- Stanovisko vlády ČR: 5
- Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:..... 6
- Projednávání ve výboru pro evropské záležitosti PS PČR: 6

AKTUÁLNÍ VYDÁNÍ:	ŘADA: DOKUMENTY EU
Název: Volný pohyb neosobních údajů v EU	Typ řady: interní
Zpracovala: Nezkusilová, D.	První vydání řady: říjen 2004
Číslo: Podklad k dokumentu č. 12244/17	Frekvence vydání řady: nepravidelná
Datum: leden 2018	Zaměření: Informační podklady k dokumentům EU projednávaným VEZ
Klíčová slova:	Jazyk: CZ
Volný pohyb neosobních údajů; přenositelnost; mechanismus spolupráce příslušných orgánů; jednotná kontaktní místa	Vydavatel: Kancelář Poslanecké sněmovny, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1

PARLAMENTNÍ INSTITUT plní úkoly vědeckého, informačního a vzdělávacího střediska pro Poslaneckou sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu. Naše činnosti a produkty uvádíme níže.

Oddělení všeobecných studií	STUDIE Srovnávací studie Analytické studie	ODPOVĚDI NA DOTAZ Stručné odpovědi na dotazy členů Parlamentu	VYBRANÁ TÉMATA Studie zpracované k aktuálním problematikám	MONITORING Vybrané hospodářské měnové a sociální ukazatele	MIGRACE Přehled aktualit v oblasti migrace za vybrané období
	PŘEHLED SZBP Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	EUROZÓNA+ Přehled ekonomických událostí v EU	PODKLADY pro zahraničně politická jednání	PŘEDNÁŠKY pro zahraniční delegace, PS, Senát	
Oddělení pro evropské záležitosti	STANOVISKA kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU	KONZULTACE k předkládaným vládním návrhům zákonů	DOKUMENTY EU Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných PS	ZPRÁVY Aktuální agenda v Bruselu	PODKLADY pro jednání výboru na mezinárodní úrovni
	INFORMAČNÍ STŘEDISKO Informace o činnosti Poslanecké sněmovny a prohlídky budov	ECPRD Spolupráce s Evropským centrem pro parlamentní výzkum a dokumentaci	PŘEDNÁŠKY pro Poslaneckou sněmovnu, pro školy, veřejnost	INFORMAČNÍ MATERIÁLY o fungování Poslanecké sněmovny, o legislativním procesu	ZÁPISY ze schůzí, seminářů, přednášek, kulatých stolů

NÁVRH NAŘÍZENÍ

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o rámci pro volný pohyb neosobních údajů v Evropské unii

KOM(2017) 495 v konečném znění, kód Rady 12244/17

Interinstitucionální spis 2017/0228/COD

- **Právní základ:**
Článek 114 Smlouvy o fungování Evropské unie.
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
11. 10. 2017
- **Procedura:**
Řádný legislativní postup.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 16. října 2017, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 16. ledna 2018 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Návrh je v souladu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**
Cílem návrhu nařízení je odstraňování překážek pro volný pohyb dat na vnitřním trhu EU. Návrh je součástí strategie pro jednotný digitální trh¹, v níž byl volný tok neosobních údajů v EU označen jako jedna z 16 priorit Komise v dané oblasti.

Komise má zájem na maximálním využití přínosů ekonomiky založené na datech. Předložený návrh nařízení má proto za cíl umožnit volný pohyb neosobních údajů přes hranice v rámci EU. Neosobní údaje by tak mohly být svobodně využívány i v ostatních členských státech EU.

Podle Komise by se zajištěním volného toku neosobních údajů přes hranice v rámci EU vzrostl obrat ekonomiky založené na datech až na 739 miliard EUR a její hodnota by se zdvojnásobila na 4 % HDP. Ročně by se zároveň mohlo zvýšit HDP až o 8 miliard.

Komise uvádí, že zrušením omezení volného toku neosobních údajů by se zároveň snížily náklady na datové služby, firmy by získaly větší flexibilitu v organizaci správy dat a datových analýz, rozšířilo by se používání služeb uchovávání a zpracování dat a usnadnil by se výběr poskytovatelů těchto služeb.

Návrh nařízení obsahuje právní úpravu v okruhu třech následujících cílů Komise:

¹ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Strategie pro jednotný digitální trh v Evropě ze dne 6. května 2015, KOM(2015) 192 v konečném znění, dostupné na: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A52015DC0192>

- a) Zlepšení přeshraničního volného pohybu neosobních údajů tím, že bude zakázáno uplatňování neodůvodněných omezení, pokud se jedná o jejich umístění;
- b) Zajištění přístupu příslušných orgánů k údajům pro účely regulační kontroly i v případě, že se údaje nacházejí na území jiného členského státu EU (např. pro účely inspekce nebo auditu);
- c) Uspadnění přenositelnosti údajů, aby profesionální uživatelé služeb uchovávání nebo jiného zpracování neosobních údajů mohli snadněji změnit svého poskytovatele služeb a zároveň aby nedošlo k nadměrné administrativní zátěži poskytovatelů těchto služeb či k narušení trhu.

- **Obsah a dopad:**

Definice neosobních údajů

Návrh nařízení definuje neosobní údaje jako „jiné než osobní údaje“ uvedené v čl. 4 bodě 1 nařízení o ochraně osobních údajů². V návrhu nařízení tedy není pozitivně vymezeno, co je to neosobní údaj. V praxi si pod tímto pojmem lze představit např. strojově generovaná data nebo elektronická obchodní data, která jsou anonymizovaná nebo z povahy věci nejsou vázána na konkrétní osobu.

Zákaz veškerých požadavků ohledně umístění údajů

Návrh nařízení zakazuje členským státům stanovit požadavek, aby neosobní údaje musely být umístěny nebo zpracovány pouze na jejich území (článek 4 návrhu nařízení). Podle návrhu nařízení tedy v praxi např. příslušné orgány ČR nemohou nařídit, aby neosobní data byla zpracovávána či uložena pouze na serverech nacházejících se na území ČR. Výjimkou je, pokud by zpracovávání neosobních údajů pouze na území konkrétního členského státu bylo požadováno z důvodu ochrany veřejné bezpečnosti.

Návrhy vnitrostátních předpisů členských států, které by nařizovaly zpracovávání či uchovávání neosobních údajů pouze na území daného členského státu z důvodu ochrany veřejné bezpečnosti, musí být podle návrhu nařízení oznámeny Komisi ještě předtím, než dojde k jejich přijetí (tedy v době, kdy jsou tyto právní předpisy ještě ve stádiu návrhu a jsou v legislativním procesu).³

Pokud členské státy v současnosti mají právní předpisy, které ukládají povinnost zpracovávat neosobní údaje pouze na jejich území, jsou podle návrhu nařízení povinny tyto předpisy zrušit do 12 měsíců ode dne nabytí účinnosti nařízení.

Pokud má členský stát za to, že by některé z těchto právních předpisů měly zůstat platné, protože jejich účelem je ochrana veřejné bezpečnosti, musí to taktéž oznámit Komisi spolu s odůvodněním. Členské státy zároveň musí on-line zveřejnit požadavky na umístění údajů, které uplatňují, a průběžně jejich seznam aktualizovat.

² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů), dostupné na: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1516881584027&uri=CELEX:32016R0679>

³ Toto oznámení se řídí postupy stanovenými směrnicí (EU) 2015/1535 ze dne 9. září 2015 o postupu při poskytování informací v oblasti technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti a vnitrostátními právními předpisy, které ji provádějí.

Dostupnost údajů příslušným orgánům

Příslušné orgány členských států by měly mít podle návrhu nařízení přístup k neosobním údajům např. pro účely kontroly, auditu nebo inspekce, i pokud jsou tyto údaje uchovávány nebo zpracovány na území jiného členského státu EU (článek 5 návrhu nařízení).

Příslušné orgány členských států by si za tímto účelem měly poskytovat vzájemnou pomoc se získáním přístupu k údajům, pokud orgán, který o pomoc požádal, již vyčerpал všechny jiné možnosti získání přístupu k těmto údajům a neexistuje jiný mechanismus spolupráce na úrovni EU, pomocí něhož by bylo možné přístup k údajům získat.

Přenesení údajů

Návrh nařízení podporuje, aby poskytovatelé služeb na ukládání nebo zpracování údajů vypracovali dobrovolné samoregulační kodexy chování, podle kterých by měli profesionálními uživateli svých služeb poskytovat informace o tom, za jakých podmínek je možné přejít k jinému poskytovateli (např. technické požadavky, časové lhůty nebo případné poplatky).

Účelem této regulace je usnadnění přenositelnosti údajů pro případ změny poskytovatele služeb.

Samoregulační kodexy chování by měly začít být uplatňovány do jednoho roku ode dne účinnosti nařízení a do dvou let od tohoto data by měly být přezkoumány Komisí, pokud se jedná o jejich účinné provádění.

Jednotná kontaktní místa

Každý členský stát má podle návrhu nařízení určit jednotné kontaktní místo, které bude jednat s ostatními členskými státy v záležitostech uplatňování návrhu nařízení.

Výbor pro volný pohyb údajů

Komisi bude nápomocen výbor pro volný pohyb údajů ve smyslu nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí.

• **Stanovisko vlády ČR:**

Vláda ČR myšlenku volného pohybu neosobních údajů v EU podporuje. Ačkoli je vláda ČR jinak pro omezení lokalizačních požadavků bránících volnému toku údajů v EU, v případě mimořádně citlivých dat by mělo být ponecháno na vůli členského státu, zda bude požadovat jejich uchovávání na serverech pouze ve své jurisdikci.

Dopad na státní rozpočet a právní řád ČR:

Nařízení má přímou účinnost a nevyžaduje implementaci ze strany členských států. V současné době není v ČR znám žádný požadavek vztahující se k umístění údajů, který by byl v rozporu s návrhem nařízení ve stávající podobě.

Určitý dopad na státní rozpočet se předpokládá v souvislosti se zajištěním spolupráce příslušných orgánů členských států, pokud jde o získávání přístupu k údajům nacházejícím se na území jiného členského státu a další činnosti.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

Evropská komise návrh zveřejnila dne 13. září 2017. V Radě EU se návrhem zabývá Pracovní skupina pro telekomunikace a informační společnost (H.05), již byl návrh představen dne 25. září 2017. Politická diskuze k návrhu nařízení proběhla na zasedání Rady pro telekomunikace, které se uskutečnilo dne 4. prosince 2017 v Bruselu.

V Evropském parlamentu byl návrh přidělen výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů (IMCO) jako gesčnímu výboru. Gesčnímu výboru byl návrh Evropskou komisí představen dne 12. října 2017. Zpravodajkou byla určena Anna Maria Corazza Bildt (EPP, Švédsko). O stanovisko byly dále požádány výbor pro průmysl, výzkum a energetiku (ITRE), výbor pro právní záležitosti (JURI) a výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci (LIBE). Výbory pro právní záležitosti (JURI) a pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci (LIBE) se rozhodly své stanovisko nevyjádřit.

Další harmonogram projednávání návrhu v orgánech EU prozatím není znám.

- **Projednávání ve výboru pro evropské záležitosti PS PČR:**

Výbor pro evropské záležitosti PS PČR projednal dokument dne 31. 1. 2018 a usnesením č. 24 přijal tyto závěry:

Výbor pro evropské záležitosti:

1. **bere na vědomí** návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o rámci pro volný pohyb neosobních údajů v Evropské unii KOM(2017) 495 v konečném znění, kód Rady 12244/17;
2. **podporuje** rámcovou pozici vlády ČR ze dne 16. října 2017 k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o rámci pro volný pohyb neosobních údajů v Evropské unii KOM(2017) 495 v konečném znění, kód Rady 12244/17;
3. **žádá vládu**, aby ho informovala o dalším vývoji projednávání návrhu nařízení v orgánech EU.